

Szerkesztési iroda:

Nagybecskerek,

Zapolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zapolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felétős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybecskerek, 1904.

XXXIII. évfolyam. 117. szám.

Előfizetési árak:

Égész évre — — — — 24 kor.
Félévre — — — — 12 .
Negyedévre — — — — 6 .
Egy hóra — — — — 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el
azonkívül az összes hirdetési
irodáknak.

Megjelenik

vasár- és ünneppnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Kedd, május 24.

Meghívó

Torontálvármegye szabadelvű pártja
1904. évi május hó 28-án déli 12 órakor
Nagybecskereken a városi kaszinó kis-
termében

alakuló gyűlést

tart, melyre mindazon tisztelt megyebeli
országos képviselőválasztókat, kik a gróf
Tisza István vezérlete alatt álló országos
szabadelvűpárt hívei ezennel meghívom.

Nagybecskerek, 1904. évi május
hó 6-án.

Dr. Kis János,

a torontálmegyei szabadelvűpárt
alelnöke.

Fény és árny.

Nagybecskerek, május 24.

(M-d.) A fény és árny nyomon követi
egymást, — a fény árnyat vet a fizika
törvényei szerint is, míg az árnyakon
keresztül csillámlik a ragyogó világosság.
Soha jobbkor nem volna lehető ezt a
képet vetíteni a papírra, mint ma.

A magyar székes főváros: Budapest
adja a fényt s a háttérben álló politikai
vivódások az árnyékokat. A fényt borítja
árnyék, — de az igaz hazafiság fénykévek-
ben tör elő az árnyak mögül.

Budapest élete ez idő szerint rend-
kívül mozgalmas. Az uralkodó, a közös
kormány és a diplomácia tagjainak jelen-
léte, a delegációk megnyitja, fényes udvari
és másnemű ünnepélyek: egy világváros
szingazdag képét varázsolják elő fővárosunk-
ban s fogalmat nyújtanak arról, milyen
lenne Budapest, ha a magyar király ál-
landóan itt tartaná székhelyét.

A politikai élet is derűs mozzanatokot
tár elénk. A király kéziratát Rákóczi Ferenc
hamvainak hazaszállítására tárgyában, az
országgyűlés két házának ez alkalmából
ő felségéhez intézett halányilatkozata, a
fővárosi képviselőtársaság hasonló célból
történt tisztelgése s az ez alkalommal a
király ajkairól elhangzott szép és fennkölt
szavak azt a jóleső érzést keltették föl
mindenfelé, hogy az árnyak, melyek a
nemzet és a király közt való jó egyetértést
nemrég elhomályosították, végleg
eltűntek s hogy a kölcsönös bizalom és
szeretett fényes napja ragyog ismét hazánk
politikai egén.

De mindez a fény és ragyogás nem
gátolhatja a politikai viszonyok komoly
bírálatát abban, hogy ne lássa azokat a
komoly küzdelmeket, melyek a háttérben
a magyar politika intézőire várakoznak.

Az ország pénzügyi helyzetének fel-
tárása, a nemzetre váró óriási pénzügyi
erőfeszítések előtérbe lépése nagyon is al-
kalmos felrészni álmodozásainkból.

Lukács László pénzügyminiszter elő-

terjesztette az 1904-iki országos költség-
vetést a szokásos magyarzó beszéd ki-
sérétében, aztán pedig a közös kormány
az 1905-ik évi közös költségvetést osztotta
ki az egybegyűlt delegációk tagjai közt. Az
a komoly, részben megdöbbentő beszéd,
amely az előterjesztett számoszlopok milliö-
ből hangzik felénk, háttérbe szorítja a
pártélet apró-cseprő dolgai iránti ér-
deklődést.

Lukács László költségvetési előter-
jesztéséből mindenki azt a meggyőződést
meritheti, hogy Magyarország pénzügyei
eljutottak ahhoz a fordulóponthoz, melyet
pénzügyi és közgazdasági viszonyaink
minden alaposabb megfigyelője különben
is előre láthatott. A zárszámadási felesleg
korszaka lejárt, elérkeztünk a deficités
állapot küszöbére,

Még nem vagyunk azonban benne,
minden Hiób-jóslat dacára.

A dolog t. i. úgy áll, hogy a tetemes
hadügyi beruházások kölcsön útján fognak
fedeztetni s ez által megmentetik mindkét
államfél egy óriási beruházás egyszerre
való megterhelhetőségét. Már pedig ez nagy
szó! Ha csak kamatokat kell fizetni és egy
hatalmas kölcsönnek terhet viselni: ez
sokkal könnyebb az országra nézve, mint-
hogy kölcsön-mivelet biztosított föltételei
nélkül rohannának bele egy ilyen nyomasztó
anyagi kérdésbe.

Fölmerülhet — és joggal föl is merült
— a kérdés, hogy miért volt szükség had-
erőnk fejlesztésére ekkora követelésekkel
szembeállítani a monarchiát?

A felelet egyszerű:

Oroszország keletázsiai vereségei dőb-
bentették meg katonai köreinket. Bár
Európában a helyzet békésnek látszik,
mégsem biznak egészen a békében és
azért sürgetik a gyorslűelő ágyuk roha-
mos beszerzését, valamint a torpedó-naszá-
dok jelentékeny szaporítását és tenger alatt
járó hajók beszerzését.

Bizonyos jogosultságot ettől az okos-
kodástól megtagadni nem lehet.

Csak az a kérdés, hogy megbíriák-e
a monarchia népei, megbírija-e különösen
a mezőgazdasági válsággal küzdő Magyar-
ország ezt a roppant nagy új terhet?

Hisszük, hogy — ha oktalan izgatá-
sok e békés ipari és gazdasági fejlődést
nem állítják megint válságok elé — meg
fogja bírni.

De azért — — caveant Consules!

Bánffy Dezső báró Szegeden. Bánffy Dezső
báró, mint lapunknak írják, pünkösd vasárnap
délután mondta el Szegeden programbeszédét.
Bánffy Dezső báró hosszan fejtegette az önálló
gazdasági berendezkedés előnyeit, a melynek szük-
ségéről a kormányelnöki állástól történt megválása
óta, egyéni számítások, tanulmányok és nemzet-
gazdasági szaktekintélyek munkálatai alapján ele-
gendő alkalma volt teljes mértékben meggyőződni.
Az önálló gazdasági berendezkedéstől várja gazda-
sági életünk föllendülését és ezzel kapcsolatban
nemzeti politikánk megerősödését is. A helyi
vonatkozású kérdések közül főleg a harmadik

egyetem ügyével foglalkozott s kijelentette, hogy
ennek Szegedre való helyezéséért annak idején
készséggel fog sorompóba lépni. A beszédet
mintegy ötszáz főből álló közönség hallgatta,
utána Szemeré Attila, majd az akkor érkezett
Hock János szólott, továbbá néhány szegedi
polgár. — A választás, mint már említettük, május
31-ikén lesz, amikor három jelölt mérkőzik:
Rónay Jenő, Bánffy Dezső báró és dr. Becsey
Károly. Beavatottak Rónay Jenő győzelmet
biztosra vesznek.

Lódijazás Törökkanizsán.

(Saját tudósítónktól.)

— május 24.

A megyei gazd. egyesület, karöltve a török-
kanizsai gazdakörrel, június hó 22-én délután
2 órakor Törökkanizsán kiválóan sikerült lódi-
jazást rendezett, mely alkalommal a földmivélés-
ügyi miniszter és a megyei gazd. egyesület által
adományozott és Tallián Emil járási főszolga-
bíró által összegyűjtött jutalomdíjak osztattak ki
az arra érdemes lötenyészítő földmives gazdak
között. A lódijazást népies löverseny követte,
mely nagy nézőközönséget vonzott s ennek sorai-
ban Törökkanizsa és környékének hölgyei is
igen nagy számban megjelentek. A díjazást és a
népies löversenyt megtekintette Tallián Béla
földmivélésügyi miniszter is, ki jóleső érzéssel
tapasztalta, hogy az általa évekkal ezelőtt első
izben rendezett lötenyészési jutalomdíjosztás
immár meghozta gyümölcsét, amennyiben a já-
rás lóállományában feltűnően megnyilatkozott a
javulás s a tenyészési gondosság.

A rendkívül nagyszámban megjelent kö-
zönség körében ott voltak: Tallián Béla
földmivélésügyi miniszter, Tallián Dénes báró
külgügyminiszteri tanácsos, Rónay Ernő a m.
gazdasági egyesület alelnöke, Schulpe Vilmos,
Tallián Vilmos, Tallián Jenő földbírtokosok,
Tallián Emil főszolgabíró, Dörmann Hen-
rik százados, a verseci méntelep parancsnoka,
Marton Andor a m. g. e. titkára, Bogáry
László, Bogáry Kálmán, Theodorovits
Emil szanádi, Opreán János törökkanizsai,
Magasevits Pál gyálai, Lázár Péter tisz-
szentmiklósi és Tóth Károly szőregyi községi
jegyzők, Horváth János a törökkanizsai gazda-
kör elnöke, Sznopek János a törökkanizsai
gazdakör titkára, dr. Hódy Antal, Szabó János
állatorvos, Bálint Károly kanizsai községi bíró,
a járásbeli községi bírák, és a környék földmives
gazdái nagy számmal.

A díjazás.

A bíráló-bizottság délután fel 3 órakor
kezdte meg működését s ítélete alapján jutal-
mazva lettek:

Az I. csoportnál kítűnő anyakancákért:

Az első díjat, 40 koronát s a megyei
gazdasági egyesület elismerő oklevelét nyerte:
Stoity György óbékai lakos bemutatott Nonius
kancáért.

A II. díjat, 30 koronát és a megyei gazda-
sági egyesület elismerő oklevelét nyerte: Baity
Lyuba gyálai lakos, 6 éves kancájáért.

A III. díjat, 20 koronát nyert: Susztrán
István esőkei lakos.

IV. díjat, (5 db a 10 korona) a követke-
zők nyertek: Terzin Vilmos Törökkanizsa, Ni-
ncsity Jusztó Józsefalva, Knezevits Vójo Török-

Biztosítás molykár ellen.

A nyári hónapokra elfogad megőrzés végett olcsó egységárak mellett

Kovács Gedeon — férfi és női ruhatermei — Nagybecskereken

(358—100.12)

mindennemű szőrmeárut, téli ruhát, bundát, szőnyeget stb.

Idény május 1-től október 1-ig.

Külön e ósra berendezett terem

Javítások eszközöltetnek.

kanizsa, Putnik Kornél Őszentiván, Janesikin Jesztemir Deszk.

Ezen csoportban elővezeve lett összesen 38 drb csikós-kanca.

II. csoport. 3 éves kancaák.

Ezen csoportban bemutatva volt 12 drb 3 éves kanca.

I. díjat, 40 koronát és a megyei gazdasági egyesület oklevelét nyerte: Sirovicza József törökkanizsai lakos, 3 éves pej kancájáért.

II. díjat, 25 koronát nyert: Koledin Sándor gyálai lakos, 3 éves pej kancájáért.

III. díjat, 15 koronát nyert: Franyó József deszki lakos, 3 éves desz kancájáért.

IV. díjat (5 drb a 10 korona) a következők nyertek: Vlahov Román Józsefalva, Popov Bogolyub Gyála, Borka György Deszk, Bihari János Törökkanizsa.

III. csoport. 1 és 2 éves csikók.

Ezen csoportban bemutatva volt 66 drb 1 és 2 éves mén és kanca csikó.

I. díjat 30 koronát és a megyei gazdasági egyesület elismerő oklevelét nyerte: Szabó József józsefalvai lakos, 2 éves pej kanca csikóért.

II. díjat, 25 koronát nyert: Flóri Jucn óbábai lakos, 1 éves kanca pej csikóért.

III. díjat, 20 koronát nyert: Farkas Antal kanizsai lakos, 2 éves kanca pej csikóért.

IV. díjat, 20 koronát nyert: Bakalics Dina, gyálai lakos, 2 éves kanca pej csikóért.

V. díjat, 15 koronát nyert: Nincsi Jusz-tin, józsefalvai lakos, 2 éves kanca pej csikóért.

VI. díjat, 10 koronát nyert: Bálint Károly, törökkanizsai lakos, 1 éves pej csikóért.

VII. díjat (6 drb a 5 korona) a következők: Dekán József Ő-Szent-Iván, Papov Jóca Gyála, Szél Péter Ő-Szent-Iván, Popov Bogolyub Gyála, Nadelyánszky Gyurec Szanád, Füleki György Térvár.

A lóverseny.

A lóverseny d. u. 5 órakor kezdődött; a pálya 1000 m. volt, díjak a következők: I. díj 50 korona, II. díj 40 korona, III. díj 30 korona, IV. díj 20 korona.

Elsőnek érkezett be: Ignatyev Száva józsefalvai lakos, 5 éves sárga kancája; második lett: Nadelyánszky Mladen szanádi lakos 5 éves sárga paripája; harmadik lett: Terzin Milos törökkanizsai lakos 7 éves pej kancája; a negyedik pedig Mihájlov Ráda, szanádi lakos 3 éves pej kancája.

A lóverseny befejezése után a jutalmak kiosztása következett: A díjazás és verseny d. u. 6 órakor ért véget. Este a gazdakör helyiségében gazda-bál volt, melyen a község- és vidéki földműves gazdák nagy számban vettek részt, s örömeire a jól sikerült napnak feceruat magnum áldomás.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2-től 1/8-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délig gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

— **A pünkösdi ünnepek.** Ritka szép pünkösdi ünnepekben volt az idén részünk. Csupa napfény, ragyogás, derű és vidámság mindenfelé. Tüzes nyári nap tűzött az emberekre, akik természetesen fölhasználták a szép időt s ellepték a kiránduló és mulató helyeket. Jutott mindenüvé mulatóember. A kaszinókert, az erdő tömve volt mind a két napon s e mellett még vagy három nyári mulatság is élénkítette az ünnepi életet. A templomok szintén telve voltak mind a két napon s különösen nagy áhitatos közönség vett részt pünkösdi vasárnapján a templomban a szép zenés misén, a melynek egyik kiváló része volt Boross Károlyné pompás éneke.

— **Torontáli főurak az udvari ebéden.** Szombaton a budai királyi várakban udvari ebéd volt, melyen részt vettek Karácsonyi Jenő gróf és Dániel Ernő báró v. b. t. tanácsosok.

— **A földmívelési miniszter otthon.** Tallián Béla földmívelési miniszter szombaton Törökkanizsára érkezett s a pünkösdi ünnepeket családjá körében töltötte.

— **Személyi hírek.** Dr. Pap Géza országgy. képviselő, ki huga társaságában négy hetet töltött Olaszországban, tegnapelőtt érkezett eleméri birtokára. — Özevgy Nikolics Fedor bárónő ma Nagybecskereken tartózkodott.

— **A megyei főügyész itthon.** Poroszkay Béla megyei főügyész több heti szabadságáról szombat este visszatért Nagybecskerekre.

— **A calabrai herceg Torontában.** Magas vendéget látott e napokban gróf Nakó Sándor főúri háznál Nagyszentmiklóson. Csütörtök délelőtt Ferdinánd calabrai herceg, a casertai gróf legidősebb fia, — a ki minden évben ellátogat Nakó Sándor gróf nagynénjéhez, San-Marco hercegnőhöz, hogy ennek csanádi erdeiben özbakokra vadászhasson, — meglátogatta a gróft is nagyszentmiklósi kastélyában. A herceg délután San-Marco hercegnő társaságában megnézte a gróf „kis-bertha majori“ ménesét s közel két órán át gyönyörködtek a magas vendégek a csikósok szádulágásában. A calabrai herceg 38 éves, nős, családos, neje a jövendőbeli bajor király nővére, míg öccse a spanyol király nővérét bírja feleségül. A herceg pénteken elutazott Nagy-Komlósról, a hol egy hetet töltött és a csanádi uradalom erdeiben üzte a vadászat sportját.

— **Miniszteri biztosok.** A kereskedelmiügyi miniszter a felső kereskedelmi iskolák érettségi vizsgálatára miniszteri biztosi minőségben a nagybecskereki felső keresk. iskolához: Bánhegyi Aladár közp. szolgálatra berendelt állami ipari szakiskolai igazgatót, a panosovai áll. felső kereskedelmi iskolához Mág a János temesvári keresk. és iparkamarai titkárt küldötte ki.

— **Doktorra avatás.** Franz Zoltán, Franz J. L. takarékpénztári igazgató jeles képzettségű fiát szombaton avatták fel a kolozsvári egyetemen a jogtudományok doktorává.

— **Orbán.** Holnap köszönt be a negyedik fagyos szent, Orbán, akitől leginkább rettegnek a gazdák, mert köztudomás szerint a fagyos-szentek közül ez a legveszedelmesebb, főleg akkor, ha három társa nem okozott kárt. Ilyenkor való-sággal dühöng s a földművesek hátát adnak az Istennek, ha baj nélkül esnek keresztül ezen a veszedelmes napon. Az idén talán, a nyári nap után itélve, nem hagy szomorú nyomot maga után Orbán, ha csak hirtelen meg nem változik az időjárás. Orbánnak az egyház is külön áldoz s a holnapi nap alkalmából reggel 7 óra-kor esendes mise lesz, amely után, ha az idő-járás megengedi, körmenet vonul ki a szőlőkbe.

— **Pünkösdi prédikáció a reformátusoknál.** A nagybecskereki református templomban szép egyházi ünnep volt pünkösdi hétfőjén. Dr. Eördögh Árpád albiró tartott ugyanis egyházi beszédet, amelyre nagyszámu előkelő közönség gyűlt össze. Pal apostol I. levele XIII. részének 13-ik versé-ben foglalt szent igéket választotta alapjául az ünnepi szónok, melyek a következők: „Azért most megmarad a hit, a reménység, a szeretet, ez három: ezek között pedig legnagyobb a sze-retet“. A szónok beszédében végigostorozta a hívőt, a hitetlent, a kétkelőt, végig az egész társadalmat a legfelsőbbtől a legalsóig, férfiakat, nőket egyaránt s mégis, bárha minden egyes szava elhangzásánál a szónoknak más-más ember arcán olvastak le „ez nekem szólt“. Látni lehetett az egész gyülekezeten a megelégedettsé-get; mindenki megértette a meghiteltet szónok szavait s annak ideális gondolataival szállt egy szebb, egy jobb, mindenki által remélt és vágyva-várt, de soha be nem kövekező jövő, a szeretet uralkodó jövője elé. A szónok által igénytelen, szerénynek nevezett ünnepi beszéd mesteri mű volt! Gyönyörű festése az igazi, a valódi szere-tetnek! A templomból kijövő gyülekezet nem győzte eléggé dicsérni dr. Eördögh albirónak kedves, megayerő megjelenését, tartalmas egy-egyházi beszédét, behelzős hangját, mely a szeretetért szent áhitattal és meggyőződéssel elő-adott, az egyházi szónokiat tökélyt megközelítő ünnepi szép beszédében kifogástalanul érvénye-sült s közönségként nyilvánult a mai szereplésé-nek mielőbbi és minél gyakrabban való ismétlő-dése. Az ünnepi szónok édes atyja szintén jelen volt az isteni tiszteleten s örömtől sugárzó, elé-gedett arcát a fia sikerében büszkélkedő apának jól esett látni az ünnepi gyülekezetnek. De büszke-sége leend a becskeréki bírói karnak is az új, fiatal albiró, aki nemes hivatása mellett önmagá-nak és másoknak is ily örömet szerezni kötele-ségének tartotta, egyházának pedig nemcsak erkö-lösi, de a mint tudjuk, a mai persely pénz-összegével anyagi hasznót is hajtott. (H. K.)

— **A Nemzeti Szalon ismerkedő estélye.** A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesü-let a Nemzeti Szalon műkiállításának megnyitása alkalmából remekül sikerült ismerkedő estélyt rendezett szombaton este a Kaszinó-vendéglőben a Nagybecskereken tartózkodó kiállító művészek tiszteletére. Az estélyre nagy számmal jött el Nagybecskerek előkelő társasága, a hölgyek bájos serege s mondhatni, hogy ritkán érezte magát oly kellemesen mindenki, mint ezen a pompás estén. Az estén Streitman Antal tanár,

a kiállítás főrendezője üdvözölte a művészeket lelkes szavakkal, majd Bielek Antal mondott zajos derűtséget keltő humoros üdvözlő beszédet. Az üdvözlést és a szeretetteljes fogadtatást a művészek nevében Déry Béla a Szalon titkára köszönte meg nagyhatású szép beszédében. Az ismerkedő estét tánc fejezte be, a mely a reggeli órákig folyt a legpompásabb kedvben. Az estén részt vett hölgyek névsora a következő: Bauer Ada, Bauer Henrikné, Bauer Giza, Bielek Antalné, dr. Billitz Béláné, dr. Brajjer Lajosné, özv. Dienstl Ágnes, Dienstl Emília, Faur Kornélné, Faur Vilma, Fuchs Jozefina, Fuchs Ilonka, Grün-baum Arnoldné, Hüller Lászlóné, dr. Iványi Morné, Keresztes Aladárné, Keresztes Margit, Knyaskó Lajosné, Körösmezei Margit (Bpest), Kubányi Janka (Párdány), özv. Linyacszy Pálné, Makk Józsefné, dr. Mihály Kálmáné (Temesvár), Mike Flóriáné, dr. Pacséri Károlyné, özv. Pálffy Imréné, Pálffy Etel, Pálffy Nelli (Panosova), Patrovics Zaida, dr. Riesz Jakabné, Solymossy Lajosné, Solymossy Mici, dr. Stassik Ferencné, Stassik Zaida, Streit-man Antalné, Szávicz Sándorné, özv. Szalayné (Temesvár), Szalay Ilonka (Temevár), Szentes Adolfné, Szilágyi Alborné, Urhogyi Jánosné, dr. Weiserschán Józsefné, Zsiross Imréné.

— **Orvosok gyűlése.** A Torontálvármegyei Orvos-egyesület mint az O. O. Sz. főlkja és a torontálvármegyei orvosok nyugdíj-egylete tra-choma- és szünidei orvosi kurzusok miatt nem június hó 4-én, hanem június hó 12-én délelőtt 10 órakor tartja rendes évi közgyűlést és pedig ezután nem Nagybecskereken, hanem Nagy-kikindán.

— **Az Onko megalakulása.** A hazai kereskedővilág széleskörű érdeklődése mellett pünkösdi vasárnapján tartotta megalakuló közgyűlést az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés Buda-pesten Sándor Pál orsz. képviselő elnöklésével, aki nagy beszédet mondott. A székesfővárosi Vigadó nagytermét zsufolóság megtöltötték a köz-gyűlésre egybesereglett egyesületi tagok és vidéki kiküldöttek. Az eddig megalakult vidéki kerületek kiküldöttein kívül ugyszólván minden jelentősebb városból jelentek meg kereskedők és képviselve volt az alakuló közgyűlésen a legtöbb hazai kamara, az összes fővárosi és minden számottevő vidéki kereskedői egyesület, többnyire elnöksége útján. Este lakoma volt, melyen résztvett Hiero-nymy Károly kereskedelmi miniszter is.

— **Sorozás.** A központi járásban ma dél-előtt kezdtek meg az 1904. évre vonatkozó soro-zást. A sorozást az Ellmer-féle vendéglőben tart-ják meg s a sorozó-bizottság elnökei a hadsereg részéről Jettel es. és kir. ezredes, Tomaso-vics Gyula honvédelvezredes, polgári elnök pedig Balás Iván megyei aljegyző. A sorozást holnap és holnapután folytatják.

— **Esküvő.** Klein Hermin kisasszonyt, Klein Róbert nagybecskereki kereskedő leányát tegnap vezette oltárhoz Nagybecskereken Dietrich-stein Mór egyik előkei aradi cég üzletvezetője. Az esketési szertartást dr. Klein Mór főrabbi végezte.

Krausz Dávid kereskedő tegnapelőtt eskü-dött hűséget Krausz Gizella kisasszonynak Módoson. Az ifju párra itt is Klein Mór főrabbi adta rá az egyház áldását.

— **A kereskedő ifjak majálisa.** A nagy-becskeréki kereskedő ifjak egyesülete tegnap délután sikerült majális rendezett a kincstári er-dőben. A szép idő s a kereskedő ifjak mulatsá-gainak jó híre az erdőbe szép közönséget von-zott ki, amely igen jól mulatott a konfetti dobálással, szépségversenyyel, világpóstával egybekötött ma-jálison s vígan táncolt a reggeli órákig.

— **A Magyar Olvasókör estélye.** A Nagy-becskeréki Magyar Olvasókör pünkösdi vasár-napján este a kör helyiségeiben műkedvelői előadással egybekötött táncmulatságot rendezett, mely alkalommal színre került Erdélyi Zoltán „Megjött a papa“ című egyfelvonásos vígjátéka, a melyben Szöllőssy Károlyné urnó, Szöllőssy Károly, Brunet József és Kende Géza szerepeltek nagy tetszés mellett. Ezt követte „A szórakozott kisasszony“ című monolog, melyet Hibácskay Róza kisasszony adott elő igen kedvesen. A műkedvelők ezután eljátszották „A cigány“ című népszimni első felvonását. A darabban Szöllőssy Károlyné urnó, Molitorisz Mariska, Hibácskay Róza, Brunet József, Szöllőssy Károly, Polgár Ottó, Nelovankovics Ferenc, Pretz Béla, Pol-hammer Ottó és Kende Ferenc jeleskedtek. A jól sikerült előadást táncmulatság követte, mely a legjobb hangulatban a kora hajnali órá-kig tartott.

— **Nyomdászok mulatsága.** A nagybecskereki könyvnyomdászok szakegyesülete tegnap este az Ellmer-féle vendéglőben kedélyes estélyt re-ndezett. Az estély, a melyen nagyszámu közönség vett

részt, a legju-
reggeli órákta

— Az
kirakó-vásár,
mely megláto-
kedvező volt
ha az embere
hogyan egy s
vagy pedig,
tessék meg a
nagy volt,
rói számos is
hetőleg egyik
Legnagyobb
de a többi
igy a vásáro
eredményvel

— Megy
nagybecskere-
val a vásártér
közéleben a ló-
még meg lehe
a rajta ülő er-
rievics oly sz
hogyan egyik ka-
embernek de
első orvosi se-
rievicset a kö

— Ellen-
fakerekedő
gen, hogy e-
ember szomba
s miatti a k
hagyta, a de
hogyan azokat
örtség ez ügy

— Elfog
szombaton a
Viktória zené-
zsebmetző en-
elfogta, meli
zsebmetző e-
becskerekéről.

A Horgo-
mentum Cap-
lett, mely sz
év óta mind
dalom, fejfé-
gony-Pain-É-
fajdalomesill-
kórnál, minő-
altestnek Pain-
dig igen haza-
szer jó eredm-
ellen is és 80
árban a leg-
vásárlás alkalm-
féle Horgony-P
Horgony-Linim
védjegyre figye

Irod.

* A műk
becskereki mű-
lődes. Ugy a
alatt több sz
kivül megné-
Eötvös-utcai
tanítóik vezető
vásárlás is sz
kelt el. Eddig

Bruck M
Grünbaum
(megvette d
Antal: „Lept
Neogrady Ant
Lajos). Déry
vette dr. V
„Istállóban“
Faragó Géza
baum Frigye
(megvette Gr
„Vizpartján“
Rubovics M
Brajjer Laj

Itt emlí-
ságának azt
hogyan kiállít-
árusítja s így
lateiner elem-
a szépművés-
nélkül képeket
állapították me-
által kialakuló
takarékpén-
nak. A vásárl-
zerint a kial

részt, a legjobb hangulatban folyt le s csak a reggeli órákban ért véget.

Az országos vásár. A tegnapi előtti kirakó-vásár, tekintve a nagyszámu közönséget, mely meglátogatta, igen jól sikerült. Az időjárás kedvező volt s így éppenséggel nem csodálható, ha az emberek csak úgy tödültek a vásártérre, hogy egy s más szükséges dolgot beszerezzenek, vagy pedig, hogy egy kis vásárfával örvendeztessék meg a gyermekeket. Maga a vásár szintén nagy volt, mert a közeli s távolabbi vidékről számos iparos s kereskedő jött el s remélhetőleg egyik sem ment el innen üres kézzel. Legnagyobb volt a kereslet konyhadényekben, de a többi portékák közül is sok kelt el s így a vásárosok meg lehettek elégeden az elért eredménynyel.

Megvadult lovak. Dimitrievics Péter nagybecskereki földmives tegnap délben kocsijával a vásártéren keresztül hajtott. A lacikonyhák közelében a lovak hirtelen megbokrosodtak mielőtt még meg lehetett volna őket fékezni, a kocsit a rajta ülő emberrel együtt felborították. Dimitrievics oly szerencsétlenül esett ki a kocsiból, hogy egyik karját eltörte. A szerencsétlenül járt embernek dr. Menczer Izidor szolgáltatta az első orvosi segélyt s egyuttal beszállította Dimitrievicsét a kórházba.

Elopott deszkák. Ujvári Adolf itteni fekereskedő tegnapelőtt elpanaszolta a rendőrségen, hogy egy előtte ismeretlen szerbeleméri ember szombaton 21 szál deszkát vásárolt nála s miután a kiszolgáló segéd rövid időre magára hagyta, a deszkákat kocsijára rakta s anélkül, hogy azokat kifizette volna, elhajtatott. A rendőrség ez ügyben megindította a nyomozást.

Elfogott zsebmetsző. Jó fogást csinált szombaton a nagybecskereki rendőrség. Sztojko Viktória zentai ismert hírű s több ízben büntetett zsebmetsző cigányasszonyt a rendőrség a vásáron elfogta, mielőtt még bármit is lophatott volna. A zsebmetsző cigányasszonyt eltoloncolták Nagybecskerekéről.

A Horgony Pain-Expeller (Richters Linimentum Capsici comp.) igazi népszerű házi szerre lett, mely számos családban már több mint 34 év óta mindig készletben van. Hátájás, csipőfájdalom, fejfájás, köszvény, csuszál stb.-nél a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéznek elő, sőt járványkórnál, minő: a kolera és hányó hasfolyás, az altastnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitűnő házi szer jó eredménnyel használtatott az influenza ellen is és 80 fillér, 1 kor. 40 fillér és 2 korona árban a legtöbb gyógyszerárban kapható, de bevásárlás alkalmával mindig határozottan: „Richter-féle Horgony-Pain-Expeller”, vagy „Richter-féle Horgony-Liniment”-et tessék kérni és a „Horgony” védjegyre figyelni kell.

Irodalom és művészet.

A műkiállítás. A Nemzeti Szalon nagybecskereki műkiállítása mint rendkívüli az érdeklődés. Ugy a megnyitás napján, mint az ünnepek alatt több százan látogatták a kiállítást, azonkívül megnézték a gimnázium, a zárda és az Eötvös-utcai népiskola növendékei is tanáraik és tanítóik vezetésével. Igen örvendetes, hogy a művásárlás is szépen megindult s már számos kép kelt el. Eddig megvették a következő képeket:

Bruck Miksa: „Bellagógiai részlet” (megvette Grünbaum Arnold). Marko Ernő: „Őszi táj” (megvette dr. Vinczehidy Ernő). Neogrady Antal: „Lepkék” (megvette dr. Végh Lajos). Neogrady Antal: „Szeret?” (megvette dr. Végh Lajos). Déry Béla: „Kezdődő sirocco” (megvette dr. Vinczehidy Ernő). Garai Ákos: „Istállóban” (megvette Grünbaum Frigyes). Faragó Géza: „Siker után” (megvette Grünbaum Frigyes). Faragó Géza: „Megszületett” (megvette Grünbaum Frigyes). Rubovics Márk: „Vízpartján” (megvette dr. Brájer Lajos). Rubovics Márk: „Szénhordó” (megvette dr. Brájer Lajos).

Itt említjük meg a Nemzeti Szalon igazgatóságának azt a kiválóan dícséretes elhatározását, hogy a kiállított képeket részletfizetésre is arusítja s így lehetővé teszi, hogy az ugynevezett lateiner elem, mely leginkább bir fogékonysággal a szépművészetek iránt, anyagi megerőltetés nélkül képeket vásárolhat. A részletfizetést akként állapították meg, hogy a vásárolt képek a fél által kialakított árát a nagybecskereki takarékpénztár fizeti ki a Nemzeti Szalonnak. A vásárló fél egy kötelezvényt ír alá, a mely szerint a kialakított vételárat 12 havi egyenlő

részletekben kamatmentesen fizeti a helybeli hitelező intézetnek. Remélhető, hogy ily kedvező feltételek mellett a képvásárlás nagy mérvet fog ölteni.

TÁVIRATOK.

Az orosz-japán háboru.

Az oroszok veresége.

Budapest, május 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) Tokióból érkező jelentések szerint a japánok Masmihohimánál megverték az oroszokat. Az oroszok veresége hir szerint igen tetemes.

Légberőpített orosz hadihajó.

Budapest, május 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Londonból táviratozzák, az oroszok levegőbe rőpítették „Bogaty” nevű hadihajójukat, miután nem tudták felszabadítani. A robbantás előtt azonban az ágyukat patraszállították. A hajó teljesen elpusztult.

A király az Erzsébet-szanatoriumban.

Budapest, május 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) A király, aki a budapesti szanatoriumnak védnöke, ma délben megtekintette a szegénysorsu tudóletegek szanatórium-egyesületének a budakeszi-uton levő Erzsébet királyné-szanatoriumát. A királyt, aki délben 1 órakor érkezett a szanatoriumhoz, az egyesület tisztikarának élén Battyányi Lajos gróf elnök és Tauszig Ferenc egyetemi tanár fogadták, az épületben pedig Korányi Frigyes, Kuthy Jenő dr. egyetemi tanár és Ziegler Győző műegyetemi tanár kalauzolták. A király behatón megtekintette a szanatoriumot és legteljesebb elismerését fejezte ki annak mintaszerű berendezése fölött.

Katonai ünnep Szombathelyen.

Budapest, május 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Szombathelyről táviratozzák, tegnap, pünkösd hétfőjén ott nagy jótékonycsú katonai ünnepély volt, mely lovasjátékkal és virágkorzóval volt összeköve. Az ünnepélyen megjelent Frigyes főherceg és neje Izabella főhercegnő, valamint leányaik Mária Henriette, Gabriella és Izabella főhercegnők, akiket Ernuszt József főispán fogadott. A főhercegi vendégek teljes elismerésüket fejezték ki az ünnepély fölött s este elutaztak Szombathelyről.

Az osztrák vörös-kereszt-egylet jubileuma.

Budapest, május 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből jelentik, az osztrák vörös-kereszt-egyesület vasárnap tartja 25-ik szövetségi gyűlését. Ez alkalmából az augusztinusok udvari templomában isteni tisztelet lesz, a melyen részt vesz a király is.

Harc a medvékkel.

Budapest, május 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Dombóvárról táviratozzák, tegnap ott a legelőn két medve mutatkozott. A környékbeli emberek mintegy kétszázan két csendőrral üldözőbe vették a medvéket, melyek vakmerően szembeszálltak az emberekkel és fermális harcot vívtak velük. A harcban a medvek egy Pack nevű földmivist halálosan megsebesítették s azonkívül még két ember szenvedett tőlük sérülést. Végre is azonban a sok ember győzött s a két medvét agyonverték.

Jégeső.

Temesvár, május 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az országos meteorologiai intézethez érkezett jelentések szerint a Dunántul több helyen nagy jégeső volt. A jégeső főleg Ó Gyallán, Keszthelyen és Vasvárott okozott jelentékenyebb kárt.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1904. május 24.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	Kilós	50 kilogr. ára		Kilós	50 kilogr. ára	
		kor.-tól	kor.-ig		kor.-tól	kor.-ig
Tiszavidéki uj	75	8.20	8.55	80	8.65	8.80
Pestvidéki uj	75	8.25	8.50	80	8.60	8.75
Bánsági uj	76	8.10	8.30	80	8.45	8.65
Bácskai uj	75	8.30	8.55	80	0.—	0.—
Rozs elsőrendű					6.45	6.60
„ másodrendű					6.30	6.45
Árpa takarmány					5.80	6.—
„ égetni való					5.70	5.80
„ sörfőzésre való					0.—	0.—
Zab —					5.55	5.85
Tengeri bánsági					5.—	5.15
„ másnemű					—	—
Repce káposzta					10.35	10.55
„ bánsági					—	—
Köles —					5.30	5.40

Határidő-üzlet.

Budapest, május 24. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) A mai tözsdén az árak kissé csökkentek. Déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:
 Buza (májusra 1904.) . . . . . — — — —
 Buza (októberre 1904) . . . . . 8.61 — —
 Tengeri (májusra 1904.) . . . . . 5.22 — —
 Zab (májusra) . . . . . 5.63 — —
 Zab (októberre) . . . . . — — — —
 Rozs (májusra) . . . . . 6.70 — —
 Rozs (októberre) . . . . . — — — —

Nyilttér.*

Barátainknak és ismerőseinknek, kik-től személyesen el nem búcsuzhattunk, ez uton mondunk szives istenhozzátot.

Nagybecskerek, 1904. május hó 24.

Poszpiss Géza és neje.

417-1-1

* Az e rovat alatt közöltéket nem vállal felelősséget a szerk.

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1904. május hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra

Temesvár, Versez, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
 Pancsováról: délután 5 óra 55 p.
 Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 22 p.; délután 4 óra 35 p.
 Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 53 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:

Zombolyáról, Versezről, Alibunárról és Temesvárról: este 7 óra 15 p.
 Módszról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 28 p.
 Pancsováról: reggel 7 óra 23 p.
 Zombolyáról: (keskenyvágányu vonal) reggel 8 óra 23 p.; este 6 óra 55 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:

Zombolya, Temesvár, Versezre: délután 4 óra 45 p.
 Pancsovára: délelőtt 8 óra 23 p.; délután 6 óra 20 p.
 Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 46 p.
 Nagyikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:

Temesvár, Versez, Antalvalva—Pancsova és Alibunárra: reggel 3 óra 33 p.
 Zombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 3 óra 58 p.; délután 5 óra 10 p.
 Módszra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 28 p.

60.691/C-III.

Magy. kir. államvasutak.

HIRDETMÉNY,

Személy- és podgyászforgalom a keleti tengeri fürdőhelyekkel.

A magyar királyi államvasutak igazgatóságától vett értesülés szerint, annak központi városi menetjegyirodája (Budapest, IV. Vigadó-tér 1. sz.) a fürdőidény beálltával úgy mint eddig, ezután is közvetlen menetjegyeket fog kiszolgáltatni és az utipodgyászt is közvetlenül felvenni a keleti tengeri következő fürdőhelyeire és pedig: Ahlbeck, Bansin, Binz, Crampas-Sassnitz, Göhren, Heringsdorf, Misdroy, Sassnitz Hafen, Sellin, Swinemünde és Swinemünde-Bad.

Az utipodgyász az említett menetjegyirodán kívül még Budapest keleti pályaudvar és Budapest nyugoti p. u. állomáson is közvetlenül feladható, jegyek azonban ott nem kaphatók.

Közelebbi felvilágosítással szolgál a m. kir. államvasutak említett központi menetjegyirodája. Budapest, 1904. május hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnyomás nem díjaztatik.)

Nagybecskereki tisztai ármentesítő társulat.

282. szám. 1904.

416-21

Árverési hirdetés.

Alulírott közbíró teszi, hogy a társulat védőtöltésin termelt fű a társulat kiküldöttjei által a helyszínén kilométeres szakaszokban a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett el fog adatni.

Az árverés május hó 27-én, pénteken reggel 8 órakor veszi kezdetét a védőtöltés 0 kilométerénél, illetőleg Babatónál és folytatatik a Szerb-Elemér, Szerb- és Tót-Aradác, Nagybecskerek és Lukácsfalva határaitban átvonuló Tiszamenti védőtöltésen a 30,400 kilométerig; május hó 28-án, szombaton reggel 8 órakor pedig kezdődik az árverés a Tiszamenti védőtöltés 30,400 kilométerénél, illetve a régi 5. sz. őrháznál és folytatódik a Bégamenti erzsébetlaki védőtöltésen az uradalmi vadászlakig, illetve a 47,460 kilométernél levő lukácsfalvai átjáróig.

Nagybecskerek, 1904. évi május hó 22 én.

Társulati igazgatóság.

Erzsébet királyné-alap sorsjáték.
 Ő fensége Ferenc Ferdinánd főherceg magas védnöksége alatt.

Főnyeremény

100 000

korona értékben, továbbá nyeremények á 10.000, 5000, 3000, 2000, 1600, 1000 korona stb. stb. összesen 7000 nyeremény.

(296-12.9)

Egy sorsjegy ára 1 korona.

Utolsó hét!

Nagybecskereken kapható:
 Kadelsburzer L., Watzke F., Grün Simon és Fia, Pollák Adolf, Deutsch Márton és az Erzsébet Királyné sorsjáték főkezelőségénél Budapesten V. Nador-utca 23.

Naponta frissen vágott

spárga (Spargel)

Kurländer Imrénél

tűzifarakatár

Korona-utca 585. szám.

(366-x.11)

1904. Tavasz és nyári idény.

Valódi brünni szövetek

Egy vég, 3.10 m. hosszú, teljes jó	7. 8. 10 korona
férfi öltönyt (kabátot, nadrágot) jobb	12, 14 ..
és mellényt kiadó valódi finom	16, 18 ..
gyapjú szövet legfinomabb	21 ..

Egy szalonnárára való vég szövetet 20 koronáért, ugyanint felöltő szöveteket, selyem kamugarnokat stb. gyári áron szállít az általános ismert és jó hírű

Siegel-Imhof-féle pszitógyári raktár

Brünnben.

Minták ingyen és bérmentve. — Mintaszéri szállítás biztosított.

Jelentékeny ama előny, melyet magánfelek fenti raktárnak dírekte feladott megrendeléseknél élveznek.

(314-3021)

81160 C.H. Magy. kir. államvasutak.

HIRDETMEYNY.

Orosz-adriai személyforgalom Bud.pest—Flumen át.

A magyar királyi államvasutak igazgatóságától vett értesülés szerint a fenti forgalomban orosz állomásokon kiadott minden menetjegy után 10 kopeka fog beszerezni az orosz „vörös-kereszt-egylet” javára.

Budapest, 1904. május hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnymás nem díjazatik.)

Hirdetések

felvételnek a

„TORONTÁL” kiadóhivatalában.

741. I. 1904. számhoz.

411-32

Hirdetmény.

A földmivelésügyi m. kir. miniszter ur ö nagyméltósága az 1904. évi május hó 4-én kelt 37.708/VI/1. számú rendeletével a Keglevichházi állami iskolánál szükségessé vált pótmunkálatokat 2566 kor. 09 fillér összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálatok kivitelének biztosítása céljából az 1904. évi június hó 4. napjának d. e. 11 órájára a nagybecskereki m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 11 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előírt, az engedélyezett költségösszeg 5%-ának megfelelő bnatpénz csatolandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Kelt Nagybecskereken, 1904. május hó 16-án.

A hivatal főnöke: Faur, kir. főmérnök.

483. szám. 1904.

415-11

Árverési hirdetés.

Torontál-Sziget község előjárói részéről közbíró tételük, hogy a község tulajdonát képező temesi révny nyág folyó évi május hó 31-én d. e. 10 órakor tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek 6 évre fog bárbe adatni.

A részletes feltételek a jegyzői irodában tekinthetők be.

Kelt Torontál-Szigeten, 1904. évi május hó 20-án.

Budur, jegyző.

Sok pénz!

400 koronáig kereshetnek minden rangú egyének havonként, rizikó nélkül mellékereset gyanánt. Bővebbet „A. B. 34.” alatt Annoncen-Bureau des „Merkur” Stuttgart, Schwabstrasse.

(3235-1237)

MIERT? oly feltűnő OLCSÓK czipőgyártmányaink?

mert óriási gyári üzemünk s forgalmunk nagy előnyeit t vevőink javára fordítjuk. Gyártmányaink olcsósága mellett azok kiváló minősége elősmert.

- Férfi füzősczipő bőrből kényelmes és tartós frt 2 75
- Női füzős fekete bőrczipő elegáns és kiváló munka „ 2-—
- Női füzős színes bőrczipő esinos, lábhoz illő „ 2-20
- Férfi szürke czipő fűrdőre nagyon alkalmas „ -90
- Gyermekczipők színes bőrből füzős és gombos „ -80

„TURUL” czipőgyár r.-t.

LEGNAGYOBB HAZAI CZIPŐGYÁR TEMESVÁROTT

több mint 1000 munkás és hiv. talnokkal! Heti gyártás 15.000 pár czipő.

Főraktár NAGYBECSKEREK, főutcza, Herzfeld-főle ház.

= A szabott gyári árak minden czipő talpán láthatók! =

VII 2784-32